

ELEMENTI I MJERILA PRAĆENJA, PROVJERAVANJA I OCJENJIVANJA UČENIKA

U okviru predmeta **engleski jezik** u predmetnoj nastavi vrednuju se sljedeći elementi:

- a) Razumijevanje
- b) Govorne sposobnosti
- c) Sposobnost pisanog izražavanja
- d) Jezične zakonitosti- gramatika

a) Razumijevanje

- podrazumijeva brzinu i točnost usvajanja i razumijevanja različitih pojmova i tekstualnih sadržaja na engleskom jeziku, a vrednuje se usmenim i pisanim načinom.

Kriteriji za vrednovanje razumijevanja:

***odličan:** učenik razumije sugovornika i usmena izlaganja u normalnom tempu, razumije pisani i slušani tekst u potpunosti, s lakoćom vlada materijom i vještinama i povezuje sadržaje; lako i u potpunosti razumije pitanja*

***vrlo dobar:** razumije pitanja u normalnom govornom tempu, ali je potrebno ponekad nešto ponoviti; razumije pisani i slušani sadržaj u cijelosti, ali ne i svaku pojedinost, prevodi solidno uz poneku intervenciju nastavnika.*

***dobar:** razumije izlaganja i pitanja postavljena sporijim tempom, ponekad je nužno ponoviti ili pojednostaviti neke dijelove rečenice; ima dobru orijentaciju unutar pisanog materijala uz pomoć.*

***dovoljan:** ima minimum razumijevanja i napreduje uz pomoć profesora koji ga vodi kroz materiju; ima teškoća u razumijevanju izlaganja, jedva shvaća uz objašnjenja i pojednostavljenja; slabo razumijeva pisanu i slušanu materiju.*

***nedovoljan:** ne razumije usmena izlaganja, slušanu ili pisanu materiju ni uz pomoć nastavnika.*

Kako bi se potaknulo učenike da na svakom satu interveniraju i sudjeluju može se nakon više sati u nizu vrednovati aktivnost učenika i kao takva ocijeniti ocjenom od 1 do 5.

b) Govorne sposobnosti

- podrazumijevaju stupanj usvojenosti obrađenih sadržaja i njihovo usmeno izražavanje; komunikacijske sposobnosti : postavljanje pitanja, odgovaranje na pitanja, vođenje razgovora, čitanje, poznavanje vokabulara i jezičnih struktura iz lekcija i korištenje istih u kontekstu, povezivanje nastavnih sadržaja s vlastitim životom, prepričavanje teksta, aktivno sudjelovanje u debatama, izražavanje vlastitih stavova s objašnjenjima.

Usmeno provjeravanje znanja pojedinog učenika provodi se u pravilu svaki sat bez prethodne najave. Iznimno se učenika može ispitati prozivanjem iz imenika, napose kada ga nije bilo moguće ispitivati drugačije zbog dužeg odsustvovanja ili pasivnosti. Kod usmenog izražavanja je moguće ocijeniti 2 elementa praćenja tijekom istog ispitivanja koje u pravilu ne traje duže od 10 minuta.

Kriteriji za vrednovanje govornih sposobnosti:

***odličan:** učenik slobodno i bez oklijevanja izriče svoje misli; aktivan je u konverzaciji, čita i priča s razumijevanjem korektno i tečno s pravilnim izgovorom, fluentno govori bez većih gramatičkih grešaka; zanimljivo i stilski ujednačeno se izražava*

***vrlo dobar:** učenik govori korektno, ali je u pojedinim elementima nesiguran; govori uz manje gramatičke greške, koje međutim ne utječu na razumijevanje smisla rečenice; ponekad upotrijebi riječ ili frazu neadekvatno, te s pogrešnim izgovorom; govori prirodnom brzinom.*

***dobar:** učenik se može sporazumijevati i pri tome se služi skromnim fondom riječi; smisao je ponekad nejasan zbog gramatičkih grešaka i pogrešnog redoslijeda riječi; ima poteškoća u čitanju, izgovoru i intonaciji, ali je cjelina prihvatljiva i razumljiva*

***dovoljan:** učenik pravi ozbiljne greške u konverzaciji i izgovoru zbog čega se teško zaključuje što želi reći; rijetko nalazi odgovarajuće riječi i fraze, teško se izražava, a rječnik mu je oskudan; u izgovoru pravi ozbiljne gramatičke greške koje dovode u pitanje razumijevanje teksta; govori sporo i s puno oklijevanja.*

Za ocjenu dovoljan učenik treba znati pročitati tekst, prevesti ga, odgovoriti na pitanja vezana uz bitne elemente sadržaja

***nedovoljan:** učenik se ne može samostalno izražavati u usmenom obliku; jedva savladava najosnovniji vokabular, a loš izgovor onemogućuje razumijevanje sadržaja; nije savladao ni najosnovnije gramatičke strukture*

c) Sposobnost pismenog izražavanja

- podrazumijeva točno pisanje po diktatu; točno pisanje u rješavanju zadataka reproduktivnog tipa; točno pisanje pri modifikaciji rečenica i tekstova prema uputama; pisanje sastava i

sažetaka. Provjeravamo školskim zadaćama, diktatima, kratkim pisanim provjerama (u trajanju od 15 minuta), vođenim i poluvođenim sastavcima, odgovorima na pitanja.

- **Školska zadaća**, ovisno o jezičnoj razini učenika, može biti prepisivanje izmiješanih rečenica, nadopuna teksta, odgovori na pitanja, vođeni sastavak, poluvođeni sastavak, razglednica, pismo, poruka i sl. Tema školske zadaće je vezana uz cjeline koje su obrađene.
- Predviđa se pisanje dviju školskih zadaća tijekom školske godine.

Školskom zadaćom se vrednuje pisano izražavanje učenika, a ocjena u pravilu proizlazi od tri do 4 elemenata, a ovisno o jezičnoj razini učenika i obliku školske zadaće:

1. **Sadržaj/ ostvarenje komunikacijske poruke**- podrazumijeva odgovore na postavljena pitanja, razrađenost misli i ideja, argumentiranje, iznošenje vlastitog stava u zaključku i sl.
 2. **Gramatička točnost i pravopis**- podrazumijeva pravilnu uporabu različitih gramatičkih struktura, pravopisnu i interpunkcijsku točnost
 3. **Uporaba leksika**- podrazumijeva bogatstvo i primjerenost jezičnog registra
 4. **Kompozicija sastava**- podrazumijevaju pravilno oblikovanje tražene vrste teksta (npr. podjela na ulomke, početak i završetak teksta, datum, potpis i sl.)
- **Diktat** se najavljuje najmanje 5 dana prije provođenja, vremenski zahtjeva najviše 15 minuta za 3 čitanja od okvirno 70 riječi. Tekst diktata se uvijek odnosi na poznati i obrađeni tekst.

Kriterij ocjenjivanja diktata :

1-3	pogreške	= odličan (5)
4-6	pogrešaka	= vrlo dobar (4)
7-9	pogrešaka	= dobar (3)
10-13	pogrešaka	= dovoljan (2)
14	pogrešaka i više	= nedovoljan (1)

Ako se u tekstu ista greška pojavljuje više puta računa se kao jedna pogreška. Obrazovna postignuća iz diktata kao kratkih pisanih provjera se, u pravilu, upisuju u rubriku za bilješke u imeniku. U šk. god. je moguće pisati od 2 do 4 diktata. Moguće je i unijeti u rubriku pisanog izražavanja prosječnu ocjenu iz tri diktata.

- **Kriteriji za vrednovanje pisanog izražavanja (odgovori na pitanja, vođeni sastavak, poluvođeni sastavak, razglednica, pismo, poruka i sl.):**

odličan: učenik može pismeno izraziti svoje misli samostalno i bez većih gramatičkih i ortografskih grešaka; redovito izvršava sve pisane zadatke u bilježnici i radnoj bilježnici.

***vrlo dobar:** učenik pismeno izražava svoje misli samostalno uz poneke gramatičke i ortografske greške; gotovo redovito ima sve pisane radove.*

***dobar:** učenik ne može bez pomoći izraziti svoje misli pismenim putem i pravi veće ortografske i gramatičke greške; neredovito izvršava domaće i školske pisane zadatke.*

***dovoljan:** učenik nije sposoban samostalno se pismeno izražavati, pravi česte i ozbiljne ortografske i gramatičke greške.*

***nedovoljan:** pravi krupne greške u pismenom izražavanju i u osnovnim gramatičkim oblicima, ne izvršava pisane zadatke gotovo uopće.*

d) Jezične zakonitosti- gramatika

- podrazumijeva provjeru i usvojenost gramatičkih nastavnih jedinica, odnosno primjena gramatičkih definicija kroz različite pismene i usmene zadatke. Gramatička pravila se ne ispituju kao definicije. Učenik bi trebao biti u stanju objasniti najjednostavnije gramatičke pojave. Učenik ne obrazlaže na engleskom jeziku kod elemenata jezične zakonitosti. Usvojenost jezičnih zakonitosti provjerava se usmenim i pisanim postupcima.

Ispiti znanja se planiraju u vremeniku pismenih provjera Škole. U šk. god se piše 4 do 5 ispita. Ispit znanja može sadržavati čitanje ili slušanje s razumijevanjem, provjeru leksika i gramatike (kroz zadatke objektivnog tipa). Ispit znanja može se vrednovati sa dvije ocijene: razumijevanje i leksik u rubrici razumijevanje, a gramatika u istoimenoj rubrici

Kriteriji za ocjenjivanje pisanih provjera su sljedeći:

91%-100% odličan (5)
78%-90% vrlo dobar (4)
61%.77% dobar (3)
51%-60% dovoljan (2)

Za pozitivnu ocijenu je potrebno ostvariti 51 % na pisanoj provjeri. U iznimnim slučajevima, a ovisno o težini nastavne jedinice i razini sposobnosti usvajanja gradiva učenika, kriterij za ocijenu dovoljan može biti i smanjen.

Kriteriji za vrednovanje jezičnih zakonitosti- gramatike:

***odličan:** potpuno poznaje jezične zakonitosti, razumije njihovu upotrebu i svjesno primjenjuje naučene kategorije u poznatim i izmijenjenim situacijama*

***vrlo dobar:** poznaje jezične zakonitosti, razumije njihovu upotrebu i uz manje pogreške ih svjesno primjenjuje u poznatim i izmijenjenim situacijama*

dobar: prepoznaje osnovne gramatičke oblike, u pismu i govoru može ispraviti grešku kada je na istu upozoren

dovoljan: uz pomoć učitelja prepoznaje osnovne gramatičke oblike, teško razumije njihovu uporabu

III. RAZREDNA I PREDMETNA NASTAVA (1-8. razred)

Domaće zadaće: U svim razredima se domaće zadaće zadaju redovito, a pregledavaju na različite načine: nekad samo pitati tko je napravio, nekad neki ili svi čitaju, nekad samo proći kroz razred, vidjeti tko ima zadaću pa upozoriti one koji nemaju da nadoknade. U pravilu se domaće zadaće ne ocjenjuju, iako je moguće bolje i opširnije uratke nagraditi, odnosno kazniti učenika ako se ustanovi da ne izvršava svoje obveze redovito. Ukoliko učenik nije napisao više od tri domaće zadaće može biti ocijenjen s ocjenom negativan koja se upisuje u rubriku pisanog izražavanja.

Rubrika bilježaka sadrži informacije o razvoju interesa, sposobnostima, samostalnosti i odnosu prema radu, te ostala zapažanja. Učitelj može upisivati datum i naziv cjeline ili lekcije koja se usmeno provjeravala, broj ostvarenih bodova na pisanoj provjeri, ocjene iz diktata i kraćih pismenih provjera, ocjene iz redovitosti pisanja domaće zadaće, teme i rezultate raznih radova učenika, redovitost izvršavanja zadataka kao i ponašanje učenika.

Inicijalno provjeravanje se provodi do kraja 2. tjedna od početka nastavne godine, a pisane inicijalne provjere ne ubrajaju se u broj planiranih pisanih provjera. Unosi se bodovno stanje ili postotak ili ocjena u zagradi u rubriku za bilješke. Predmetni nastavnik odlučuje hoće li, i u kojem razredu će dati inicijalni test.

Kratke pisane provjere se najavljuju najkasnije 5 dana prije provođenja. Učitelji zadržavaju pravo samostalno odlučiti kada i koliko istih će pisati u pojedinom razrednom odjelu.

Zaključna ocjena je odraz učenikovih cjelokupnih odgojno-obrazovnih postignuća tijekom šk. god. Zaključna ocjena proizlazi iz svih prethodno navedenih elemenata i ukupne aktivnosti učenika kroz oba polugodišta i ne mora proizlaziti iz aritmetičke sredine upisanih ocjena, osobito ako je učenik pokazao napredak u drugom polugodištu. Zaključna ocjena se temelji na bilješkama o praćenju te ocjenama upisanim u imenik.

Učenik je dužan prepisati i nadoknaditi ono što je propustio zbog izostanka s nastave i do kraja školske godine čuvati udžbenik, radnu bilježnicu i bilježnice.

Pri izradi ovog nacrtu vrednovanja, *Aktiv* je poštovao članke nacionalnog kurikulumu, školskog kurikulumu, nastavnog plana i programa, Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika i pravila ponašanja koja donosi Škola. Nacrt vrednovanja

prihvaćen je od strane članova *Aktiva engleskog jezika*. O svemu navedenome učenici će biti obaviješteni na uvodnom satu engleskog jezika.

Učenici s posebnim potrebama

Učenici s posebnim potrebama: Sukladno Pravilniku o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju učenik s posebnim potrebama svladava nastavni program prema utvrđenoj razini teškoće, odnosno prema redovnom nastavnom programu uz primjenu individualiziranih postupaka ili prema prilagođenom programu. Prilagođeni program iz članka 4. ovog pravilnika je program primjeren osnovnim karakteristikama teškoće u djeteta, a u pravilu pretpostavlja smanjivanje intenziteta i ekstenziteta pri izboru nastavnih sadržaja obogaćenih specifičnim metodama, sredstvima i pomagalima. Ispitivanje, kao i ostali postupci, ovisi o učenikovim sposobnostima i mogućnostima i mogućim načinima komuniciranja i izražavanja (usmeno, pismeno, gestovno, izradbom nekog rada i sl.). Načini i oblici provjeravanja bit će primjereni učeniku i njegovim specifičnostima, djelovat će afirmativno i poticajno na učenike kako bi kvalitetno iskoristili očuvane sposobnosti i razvili nove.